

Cercetare statistică privind investițiile străine directe (ISD) în România în anul 2007

Cercetarea statistică a fost realizată de Banca Națională a României în colaborare cu Institutul Național de Statistică. Obiectivul principal al cercetării a fost determinarea investițiilor străine directe în România la 31 decembrie 2007 pe baza soldului la începutul anului 2007 și a fluxurilor (mișcărilor) în cursul exercițiului financiar 2007, în întreprinderile investiție străină directă rezidente.

1. Fluxul net de ISD în anul 2007

7250 mil. EUR, din care:

- 2220 mil. EUR   participații la capital (31%);
- 1327 mil. EUR   profit net reinvestit (18%);
- 3703 mil. EUR   credit net primit de la investitorii străini (51%).

2. Soldul final ISD la 31 decembrie 2007

42770 mil. EUR, din care:

- 31501 mil. EUR   participații la capitalul social (74%);
- 11269 mil. EUR   credit net primit de la investitorii străini (26%).

2.1. Repartizarea ISD pe principalele activități economice

Din punct de vedere al orientării investitorilor străini spre ramuri economice (conform CAEN Rev.1), ISD s-a localizat cu precădere în industria prelucrătoare (32,9% din total), în cadrul acesteia cele mai atractive fiind metalurgia (7,5%), industria alimentară, a băuturilor și tutunului (5,2%), prelucrare țigăi, produse chimice, cauciuc și mase plastice (4,4%), industria mijloacelor de transport (3,6%) și ciment, sticlă, ceramică (3.5%).

	Sold ISD la 31 dec. 2007		din care, imobilizări corporale și necorporale	
	mil. EUR	% din TOTAL ISD	mil. EUR	% din TOTAL ISD
TOTAL, din care:	42770	100	21398	50,0
Industrie, din care:	17409	40,7	11447	26,8
<i>Industria extractivă</i>	2046	4,8	1654	3,9
<i>Industria prelucrătoare</i>	14071	32,9	8744	20,4
<i>Energie electrică, termică, gaze, apă</i>	1292	3,0	1049	2,5
Intermedieri financiare și asigurări	9961	23,3	1517	3,5
Comerț cu amănuntul și cu ridicata	5970	14,0	3099	7,2
Construcții și tranzacții imobiliare	3329	7,8	2131	5,0
Poștă și Telecomunicații	2784	6,5	1948	4,5
Alte activități	3317	7,7	1256	3,0

Activități care au atras de asemenea importante ISD sunt: intermedieri financiare și asigurări, care cuprind activitatea bancară și de asigurări și reprezintă

23,3% din totalul ISD, comerț cu amănuntul și cu ridicata (14,0%), construcții și tranzacții imobiliare (7,8%) și telecomunicații (6,5%).

Imobilizările corporale și necorporale, cu un sold la finele anului 2007 în valoare de 21398 mil.EUR, reprezintă 50% din totalul ISD, inducând un grad semnificativ de stabilitate al investiției străine directe.

Activitățile economice în care investițiile străine directe în imobilizări corporale și necorporale este semnificativă sunt: industria (26,8% din total ISD), iar în cadrul acesteia industria prelucrătoare (cu 20,4% din total ISD, din cadrul căreia se remarcă industria metalurgică cu 4,5% din total ISD), comerțul cu amănuntul și cu ridicata (7,2%), telecomunicațiile (4,5%), acestea corespunzând în mare măsură unor domenii predilecte de orientare a ISD.

2.2. Repartizarea ISD pe regiuni de dezvoltare

Din punct de vedere teritorial se observă orientarea cu precădere a ISD spre București-Ilfov (64,3%), alte regiuni de dezvoltare beneficiare de importante ISD fiind CENTRU (8,3%), SUD (6,9%) SUD-EST (5,7%) și VEST (5,5%).

	milioane EUR	% din TOTAL
TOTAL, din care:	42770	100,0
BUCUREȘTI	27516	64,3
CENTRU	3541	8,3
SUD	2942	6,9
SUD-EST	2448	5,7
VEST	2365	5,5
NORD-VEST	1907	4,5
SUD-VEST	1379	3,2
NORD-EST	672	1,6

2.3. Repartizarea ISD pe țări de origine

Repartizarea a fost realizată în funcție de țara **deținătorului nemijlocit a cel puțin 10% din capitalul social** al întreprinderilor investiție străină directă rezidente.

Primele 5 țări clasate după ponderea deținută în soldul ISD la 31 decembrie 2007 sunt: Austria (21,4 % față de 23% în 2006), Olanda (16,3% față de 17,1% în 2006), Germania (11,7%, în usoară creștere față de 10,1% în 2006), Franța (8,8% față de 8% în 2006) și Grecia (7,5%, care își menține ponderea din anul 2006).

	mil. EUR	% din TOTAL
TOTAL, din care:	42770	100,0
Austria	9161	21,4
Olanda	6988	16,3
Germania	5020	11,7
Franța	3759	8,8
Grecia	3192	7,5
Italia	2617	6,1
Elveția	2191	5,1
Cipru	2015	4,7
Turcia	822	1,9
Ungaria	738	1,7
Luxemburg	633	1,5
Statele Unite ale Americii	581	1,4
Alte țări	5053	11,9

3. Tipuri de investiții străine directe

Fluxul de participații la capital în întreprinderile ISD este diferențiat în *greenfield*, *fuziuni și achiziții* și *dezvoltare de firme* (a se vedea precizările metodologice).

Distribuirea celor trei tipuri de investiții în anul 2007, pe principalele activități economice se prezintă astfel:

	Greenfield		Fuziuni și achiziții		Dezvoltare de firme	
	mil. EUR	%	mil. EUR	%	mil. EUR	%
TOTAL, din care:	385,05	17,3	233,38	10,5	1601,52	72,2
Industrie, din care:	166,83	7,5	140,65	6,3	242,40	10,9
<i>Industria extractivă</i>	0,00	0,0	0,00	0,0	4,12	0,2
<i>Industria prelucratoare</i>	160,64	7,2	140,65	6,3	306,19	13,8
<i>Energie electrică, termică, gaze și apă</i>	6,19	0,3	0,00	0,0	-67,91	-3,1
Intermedieri financiare și asigurări	156,07	7,0	50,30	2,3	856,72	38,6
Comerț cu amănuntul și cu ridicata	7,91	0,4	0,98	0,00	180,79	8,1
Construcții și tranzacții imobiliare	14,92	0,7	32,84	1,5	160,24	7,2
Poștă și telecomunicații	0,00	0,0	0,00	0,0	7,89	0,4
Alte activități	39,32	1,7	8,61	0,4	153,48	7,0

Pentru a se putea aprecia impactul de durată al *investițiilor greenfield* asupra economiei, au fost evidențiate și acumulările de investiții străine directe în întreprinderile înființate prin investiții greenfield, denumite *întreprinderi greenfield*. La finele anului 2007 distribuția pe principalele activități economice a soldului investițiilor străine directe în *întreprinderi greenfield* se prezintă astfel:

	Total ISD mil. EUR	din care:	
		Investiții străine directe în întreprinderi greenfield	
		mil. EUR	% din total ISD
TOTAL, din care:	42770	23667	55,3
Industrie, din care:	17409	7316	42,0
<i>Industria extractivă</i>	2046	147	7,2
<i>Industria prelucrătoare</i>	14071	6625	47,1
<i>Energie electrică, termică, gaze și apă</i>	1292	544	42,1
Intermedieri financiare și asigurări	9961	4685	47,0
Comerț cu amănuntul și cu ridicata	5970	5393	90,3
Construcții și tranzacții imobiliare	3329	2327	69,9
Poștă și telecomunicații	2784	1430	51,4
Alte activități	3317	2516	75,9

4. Exporturile și importurile întreprinderilor investiție străină directă

milioane EUR

	Exporturi (FOB)		Importuri (CIF)	
	Întreprinderi investiție străină directă	% din total ramură	Întreprinderi investiție străină directă	% din total ramură
TOTAL, din care:	20563	70,8	29675	59,2
Industrie, din care:	18273	77,5	18111	78,2
• <i>Industria prelucrătoare</i>	17349	77,2	17252	78,2
Comerț cu amănuntul și cu ridicata	1876	62,7	9646	47,7
Alte activități	414	16,8	1918	28,5

NOTĂ: Exporturile și importurile sunt agregate după activitatea de bază a firmelor, conform CAEN rev. 1. Nu sunt incluse exporturile și importurile aferente activităților diviziunilor CAEN 75 Administrație publică și 96/97 Activități gospodării private.

Activitatea întreprinderilor investiție străină directă, în ansamblul ei, are un impact pozitiv asupra balanței comerciale a României, contribuția la exporturi fiind de 70,8%, în timp ce la importuri este de 59,2%.

PRECIZĂRI METODOLOGICE

- **Investiția străină directă:** relație investițională de durată, între o entitate rezidentă și o entitate nerezidentă; de regulă, implică exercitarea de către investitor a unei influențe manageriale semnificative în întreprinderea în care a investit.

Sunt considerate investiții străine directe: capitalul social vărsat și rezervele ce revin unui investitor nerezident care deține cel puțin 10% din capitalul social subscris al unei întreprinderi rezidente, creditele dintre acest investitor și întreprinderea în care a investit, precum și profitul reinvestit de către acesta.

- **Investitorul străin direct:** persoană juridică, persoană fizică sau grup de persoane ce acționează concertat, care deține cel puțin 10% din capitalul social subscris (respectiv din capitalul de dotare al entităților fără personalitate juridică) sau cel puțin 10% din voturi, într-o întreprindere situată în afara propriei țări de rezidență.

- **Întreprinderea investiție străină directă:** este o întreprindere cu sau fără personalitate juridică, în care un investitor nerezident deține cel puțin 10% din capitalul social subscris sau din voturi, respectiv din capitalul de dotare în cazul întreprinderilor fără personalitate juridică (sucursale). Deținerea a cel puțin 10% din capitalul social subscris sau din voturi, respectiv din capitalul de dotare, este primordială în stabilirea relației de investiție directă.

- **Investiția directă reversibilă:** relația investițională de sens contrar investiției străine directe pe care o întreprindere investiție străină directă rezidentă o are cu investitorul străin direct, dacă întreprinderea rezidentă are o participație de sub 10% din capitalul social al investitorului străin direct.

- **Componentele investițiilor străine directe:**

- **Capitaluri proprii:** capitalul social subscris și vărsat, atât în numerar cât și prin contribuții în natură, deținut de nerezidenți în companii rezidente, precum și cota aferentă din rezerve; în mod corespunzător, în cazul sucursalelor, se ia în considerare capitalul de dotare aflat la dispoziția acestora.

- **Creditul net:** creditele primite de către întreprinderea investiție străină directă de la investitorul străin direct sau din cadrul grupului de firme nerezidente din care face parte acesta, mai puțin creditele acordate de către întreprinderea investiție străină directă investitorului străin direct sau unei alte firme din cadrul grupului respectiv de firme.

- **Tipurile investițiilor străine directe** (diferențiate după contribuția fluxului de participații străine la capital în întreprinderile investiție străină directă):

- **Greenfield:** înființarea de întreprinderi de către sau împreună cu investitori străini (investiții pornite de la zero);

- **Fuziuni și achiziții** : preluarea integrală sau parțială de întreprinderi de către investitori străini de la rezidenți;

- **Dezvoltare de firme** : majorarea deținerilor de capital ale investitorilor străini în întreprinderi investiție străină directă .

*   *
*   *

Au fost cercetate exhaustiv 5918 întreprinderi, cuprinzând întreprinderile cu cel puțin 20 de salariați (5760 de unități), toate instituțiile de credit cu capital străin (38 de unități), toate societățile comerciale de asigurări cu capital străin (32 de unități), precum și întreprinderile considerate atipice (toate întreprinderile investiție străină directă care au cifra de afaceri sau capitalul social de cel puțin 30 milioane RON, 88 de unități).

Reprezentativitatea la nivel de regiune de dezvoltare și diviziune CAEN este asigurată de întreprinderile investiție străină directă cercetate exhaustiv, care dețin o pondere de 91% în soldul ISD la 31 decembrie 2007.

Din mulțimea de întreprinderi investiție străină directă ce nu au fost cuprinse în cele cercetate exhaustiv (circa 37800) a fost extras un eșantion format din 1119 unități. Volumul total de unități cercetate (exhaustiv plus eșantion) a fost de 7037.

Gradul de eroare al rezultatelor cercetării statistice privind investițiile străine directe în România la 31 decembrie 2007, fluxuri și solduri, calculat în baza coeficienților de variație rezultați în urma extinderii datelor raportate de către întreprinderile din eșantion este de $\pm 3\%$, fiind garantat cu o probabilitate de 97%.

*   *
*   *